ชื่อวิทยานิพนธ์ การหาอายุของซากหอยน้ำจืดและดินเผาไฟบริเวณแหล่งโบราณคดี

้ ถ้ำเขาหานจังหวัดสตูลด้วยเทคนิคเทอร์โมลูมิเนสเซนซ์

ผู้เขียน นางสาวไซนับ ดอเลาะ

สาขาวิชา ฟิสิกส์ประยุกต์

ปีการศึกษา 2557

บทคัดย่อ

บริเวณแหล่งโบราณคดีถ้ำเขาหาน จังหวัดสตูล ทางภาคใต้ของประเทศไทย เป็นหนึ่งในพื้นที่ ซึ่งมีการพบหลักฐานทางโบราณคดีเป็นจำนวนมาก งานวิจัยนี้ศึกษาการหาอายุจากหลักฐาน ชากหอยน้ำจืด และดินเผาไฟ บริเวณแหล่งโบราณคดีถ้ำเขาหานด้วยเทคนิคเทอร์โมลูมิเนสเซนซ์ ซึ่ง ตัวอย่างชากหอยน้ำจืด และดินเผาไฟถูกนำมาจากระดับความลึกต่างกัน 5 ระดับ โดยสกัด ผลีกอราโกไนท์-แคลไซต์ และควอทซ์จากซากหอยน้ำจืด และดินเผาไฟ แล้ววัดปริมาณรังสีสะสม และปริมาณรังสีต่อปีเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปคำนวณหาอายุของชากหอยน้ำจืด และดินเผาไฟจากการรับ รังสีในธรรมชาติ ผลการวัดพบว่าปริมาณรังสีต่อปีเฉลี่ยของชากหอยน้ำจืด และดินเผาไฟ เท่ากับ $3.859 \pm 0.946 \, \mathrm{mGy/a}$ และ $2.831 \pm 0.000 \, \mathrm{mGy/a}$ ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์หาค่าปริมาณรังสีสะสมที่สอดคล้องกับอุณหภูมิ $325^{\circ}\mathrm{C}$ ได้เท่ากับ $13.057 \pm 1.078 \, \mathrm{Gy}$ และ $12.611 \pm 1.179 \, \mathrm{Gy}$ ตามลำดับ ซึ่งผลการวัดนำไปคำนวณค่าอายุเฉลี่ยได้ประมาณ $3.383 \pm 733 \, \mathrm{ปี}$ และ $4.455 \pm 447 \, \mathrm{ปี}$ ตามลำดับ จากผลการวิจัยสรุปได้ว่าดินเผาไฟมีอายุมากกว่าซากหอยน้ำจืด ประมาณ $1.072 \, \mathrm{ปี}$ โดยมีข้อสันนิฐานคือดินเผาไฟเกิดการทับทมก่อนซากหอยน้ำจืด นอกจากนี้แล้ว ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับข้อมูลในรายงานของสำนักศิลปากรที่ 13 สงขลา กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ที่ได้ศึกษาซากหอยน้ำจืด และดินเผาไฟในบริเวณนี้เช่นเดียวกัน และรายงาน อายุเฉลี่ย $3,367 \pm 336 \, \mathrm{ปี}$ และ $4,562 \pm 460 \, \mathrm{ปี}$ ตามลำดับ

คำสำคัญ: เทอร์โมลูมิเนสเซนซ์ ซากหอยน้ำจืด ดินเผาไฟ แหล่งโบราณคดีถ้ำเขาหาน

Thesis Title Thermoluminescence Dating Technique of Freshwater Shells and

Flint in Khow-Harn Cave Historical Site Satun Province

Author Miss Sainap Doloh

Major Program Applied Physics

Academic Year 2014

ABSTRACT

Khow-Harn cave historical site Satun province, southern Thailand is the one of interested area that many archaeological were discovered. This research have focused on archaeological age from a freshwater shell and flint samples obtained at different depths from the Khow-Harn historical cave by performing a thermoluminescence technique. The aragonite and quartz were extracted from the freshwater shell and flint samples. These samples then were used to measure an accumulated dose and an annual dose from radiation exposure in nature in order to estimate dating of the freshwater shells and flint samples. The measurement results obtained that the average annual dose of the freshwater shells and flint were 3.859 ± 0.946 mGy/a and 2.831 ± 0.000 mGy/a, respectively. While the analyzed in terms of accumulative dose at a temperature of 325 °C are 13.057 ± 1.078 Gy and 12.611 ± 1.179 Gy, respectively. These measurement can be used to estimate the average archaeological age of the freshwater shells and flint resulted in $3,383 \pm 733$ years and $4,455 \pm 447$ years, respectively. The results indicated that the flint is about 1,072 years older than that of the freshwater shells probably due to stack up of the flint occurred before the freshwater shells. In addition, our results are also consistent with the results from the fine arts department, ministry of culture (Songkhla), they also estimated the average ages of a freshwater shell and flint obtained from this area as well. They reported that the average age of the freshwater shell and flint were $3{,}367~\pm~336$ years and $4{,}562~\pm~460$ years, respectively which is similar to our results obtained from this research.

Keywords: thermoluminescence, freshwater shell, flint, Khao-Harn cave historical site